

*Голос
дэвіса*

Республикэмкіэ мэхъянэшхө я!

АР-м и Мышьяхъэ ипшъэрыльхэр пІэльэ гъэнэфагъэкІэ зыгъэцкІэрэ КъумпЫл Мурат Москва зыщэІэм Урысые Федерациием ЙофшІэнымкІэ ыкІи социальнэ хэхъоныгъэмкІэ иминистрэу Максим Топилиным зэյукІэгъу дырилагь.

Аш хэлэжьагээх Адыгэ-им ыцэкэ сенаторэу Хъопсэркью Мурат, Адыгэ Республикаем и Премьер-министре ишхээрльхэр пілэль тээвэрээхэрээ Наталья Широковаар.

Гээндээ хэлэжьагээх Адыгэ-им ыцэкэ сенаторэу Хъопсэркью Мурат, Адыгэ Республикаем и Премьер-министрэ ишхээрльхэрээ Наталья Широковаар.

Демографием ыльзэны-
къоклэ республикэм илоф-
хэм язытет нахьышу шы-

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэ ипресс-къулъкъу

Пенсионерхэм ІэпыІэгъу афэхъунхэу къяджагъ

Адыгеим и Лышхъэ ипшъэрыйлъхэр
пІэльэ гъэнэфагъэкІэ зыгъеццекІэрэ
КъумпЫл Мурат Урысыем пенсиехэм-
кІэ и Фонд Адыгэ РеспубликаемкІэ и Къу-
тамэ ипашэу Къулэ Аскэрбый ІукІагь.
Адыгэ Республикаем ІофшІэнымрэ со-
циальнэ хэхъоныгъэмрекІэ иминистрэу
Мырзэ Джанбэчи зэйукІэм хэлэжьагь.

Пенсиекэмкэ Фондыр социальне программам хэм зэрэхэлжээсээс ахэр тегүүшнэгээх. Республике Къутамэр тунэ-интернатхэм Ыпсылэгтүү зэрафехъурэм, социальне фэло-фашлэхэр зыгьецэкэлэрэ гупчэхэм таапае транспорт аш къынзерищэфыгъэм Къумпил Мурат осэшхо къыртигъ. Адыгейим и ЛІышхъэ шипшъэрлихэр пілльэ тъэнэфагъяэкэл зыгъеца-кэлэр пенсиекэмкэ Фондым щилажжэхэрэм къялжагж газыр яунэхэм арьшадж болох ишлэх пенсионер

шъульэкынэу тышъущэгүгьы. Мы лъэныкъом ткъулчэ нахъ щызэдехъыллэн фae», — къыlyағы Къумпъыл Мурат

Джащ фәдәү Республика
кәм и Лішьхъэ ипшъэ
рыльхэр Пәлъэ гъэнә
фагъәкіе зыгъәцакіәрәм
электрон амалхэр къызы
фагъәфедәззә, къэралыгъо
фәло-фашәхәу цыифхәм
афагъәцакіәхәрәм зягъэ
ушъомбгъугъәным мәхъа
нәшхо зәриләр хигъәунә
фыкыгъ. Непәкіе Пенси-
оннә фондым Адыгэ Рес-
публика кәм и Къутамз
фәло-фәші 23-ре афегъә
цакіе, ащ щыщшәу 17-ре
фәло-фәші зәфәшхъаф-
хэр зыщағъәцакіәрә гуп-
чәхәм афызәхашән альә-
кышт.

цент 90-м ехъур непэ
къаэклагъахъэ. Аш даkлоу
мы Къутамэр зыпыльтыр
пенсионерхэм компю-
терымкэ шлэнэгъэу ялэм
нахь зыкъеgъэлтыгъэ-
нныр ары

Сабынтыу е ащ ехъу зэрыс унагъохэм къера-
лыгъо йэпйиэгъу зэрара-
тырэм елхыгъэ юфыгъо-
ми зэлуклэм хэлажьэхэ-
рэр шъхъафэу тегущы-
лагъэх. Адыгейим и Лы-
шьхъэ ишшъэрьльхэр пэ-
льэ гъэнэфагъэклэ зыгъэ-
цаклэрэм зэрэхигъэунэ-
фыкыгъэмкэ, мы юфы-
гъохэр зэрээшүүахыхэ-
рэм бэклэ ельтыгъээшт
демографилем ыльзены-
къоклэ республикэм изы-
тет зыфэдэштри.

Пенсионер мини
127-рэ фэдиз ис. Ахэм
япенсиехэр игъом ыкчи
икъоу алэкхэльгээх. Пстэ-
умкийн гээрэлтэй сомэ миллиард 19 фэдиз хүрээ
пенсиехэр аратыг,

адыгабзэмкіә зы егъэджэн сыхьат ныләп тиlэр, литература рэмкіә зы сыхьат къитатырәп Ашпъэрэ классхәм адыгабзэр ащакүрәп. Адыгәмә ятарихы ашпъэрэ классхәм ащызера гъашәрәп. Егъэджэн сыхьат хэр нахыбы бэ къызытфашъыхәкіә, шэнныгъеу ядгъэгъотырәм хәпшылыкъев хәхъошт.

Хэлшүүлэхэд хэвлэхэдээ.
Мэлгощ Лидие ригъэджэрээ
Дзыбэ Данэ олимпиадэм хагааны
тээвэртэй төрөлдээ чадахаар
дэлхийн олимпиадын төрөлдээ
хэлшүүлэхэд хэвлэхэдээ.

гъэшIэн ехылIэгъэ упльэкIун
гъэшIэгъонхэр зэхащагъэх.

Вероника Дулинар я 10-рэ
классым щеджэ, Алина Бубе-
нец я 9-рэ классым ис. Ти-
ммыльэпкъэгүхэм адыгабзэр
ягуапэу зэрагьашэ. Усэхэм
яджэх, лъэпкъ шэн-хабзэхэм
нахь куоу защагъэгъуазэ
ашойгыу.

— Алэрэ чылпір Вероника Дулинам къызэрэдихыгъэм фәш! тыфәгушыагъ, — къelyатэ кіләеғъаджәу Тхайшъәо Асует. — Алина Бубенец хатын-әнфыкырә чылпір къыфа-гъешшошагъ. Вероника Дулинам адыгә шхыныгъохәр уна-гъом зэрәщагъехъазырырәм кілупчы, иләпәләсәнныгъе хегъа-хъо. Бзэр псәм фәзыгъэдәрә кіләеғъаджәхәм республика гимназиеси тоф щашшы. Яны-дэльфыбзәкі кіләеджак то-хәм арапон альэкъыштыр нә-мыкыбзәкі икъью алъягъәлә-сыштәп — ар дэгъую ауплъә-күнәу щыт. Узәрәдәлажъәрәм ельытыгъэу уиньдәльфыбзә къытажъыш.

САХЫИЛЭКЬО Нурбай-

Сурэтым итхэр: республикэ гимназиэм икэлээгъаджэхэмэр олимпиадэм чанэу хэлжээг хамгаа.

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэр загъэпсыгъэр ильэс 25-рэ хъугъэ

ШЬАО Аскэр:

«Лоф зыклатшээр тихэдзаклохэм апай»

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэ игуадзэу, чыгум ехыллэгъэ политикэмкіэ, мыльку ыкїи чыгу зэфыщтыкїэхэмкіэ Комитетым итхъаматэу Шъао Аскэр мы мафэхэм тыукалагъ. АР-м и Парламент зызэхащагъэр ильес 25-рэ зэрэхъугъэм, аграрнэ лъэныкъом хэхъоныгъэу ышыыхэрэм, гумэкыгъоу щылэхэм афэгъэхыгъэу гүшүлэгъу тыфэхъуѓ.

— Аскэр, Адыгейим иаг-
парнэ лъэныкъо непэ
хэхъоныгъэу ышыыхэрэм,
ащ даюу гумэкъыгъоу,
щыкълагъэу ащкэ о плъэ-
гъухэрэмкэ тизэдэгущы-
лэгъу едгъажьэмэ сшо-
игъу.

— Мы аужыре уахътэм дунэе политическэ хьугъэ-шлагъеу тызхиубытагъэхэм тимэкүумэцхьызметшлаплэхэм шуагье къыхахын зэральэкъищтыр мышдэжым анах шыхаалеу сэльтийтэ. Мы аужыре ильеси 2 — 3-м къялкоц валютэм ыуасэ хэпшикылэу тикъералыгъо зыкъышциэтыгъ. Мэкүумэцшишлэхэм сыда аш шуагъеу къафихыгтэй? Непэ къялбэкъирэ лэжынгъэр, анахьэу коцыр, Иэкыб къералхэм ашалуагъэкы. Нахын бэрэмкэ экспортым хэшагъэхэр компаний инхэр арых. Чыгуулэжжэхэм лэжыгъэ къагъэкын закъор араШ япшъэрэлтыр, арзышшиуагъэкъищтыри къагъотын фае. Хэгъэгү клоцым мыш фэдэе продукциер къельекы зыхыукэ, мэкүумэцхьызметшлаплэхэм къин пильагъозэ къыгъэкыгъэр зыщищэн ылъэкъищтым иупчэ къэцуу. Ильэсхэри зэфэдэхэп, зыгъэм лэжыгъэ бэгъуяльэ къахыжы, аш къыкіэлтыкюрэм ом изытет зэрэдэгийн къыхэкъикэ чөнөнгээшхохэр ашых. А постэури къыдэпплытэн фае. Долларым, еврэм ауасэ къызэрэдэкюягъэр цыифхэмкэ дэгъоп, ау мэкүумэцхэм хэшагъэхэм хэхъоныгъэхэр ашынхэмкэ аш амалышухэр къетых. Мыш фэдэе чыгылэренэу тызэrimытыштыр дэгъоу къыдгурэо, валютэм ыуасэ къызэрэдэкюаэрэр зэгорэм къызэтэуцощт. Арышь, чыгуулэжжэм непэ амалэу ялэхэр къызфагъэфедээ 10 ашлэн, лэжыгъэрэу къахыжыгъэр Iuягъэкын, техникер зэрагъэгъотын фае. Чыгур блэжыным фэдэшхо зэрэплийр цыифхэм дэгъоу къагурыгъагъ. Мы аужыре уахътэм мы лъэныкъомкэ Адыгейим щызэшшуахыгъэри маклэп. Гушылэм пае, ильэс заулэкэ узэкіэбэжжымэ, Тэххүйтэмкьюе районым амьлэжжыре чыгубэ ильыгъ, непэ аш фэдэ щыглэгъуяштэп. Урысыем къыцагъэкыгъэрэ ко

цыр Тыркуем зэримышэфхижье-щтим иофыгыу бэмышшэу къе-уучугь. Аш ычыпэ лэжыгыгэр зэращечт къэралыгъохэр гъэн-нэфэгъэнхэм федеральнэ ми-нистиствэр джыре уахътэм ылж ит. Ау аши уахътэ ыхыншт.

Мэкүмэц хъязмэтэр зэрэпсаау пштэмэ, Адыгейр сидигъуи аграрнэ шьолтырэү щытыгъ, непи арэущтэу щыт. Мы лъэныкъор тэркэ пстэуми анахь шъхьа!, бюджетым игъэпсынкъи, цыфхэм юфшаплэ ялэнымкъи иштоягъешхо къэкю. Нахыжхэм дэгъоу къашлэжбы республикэм итыгъэ, лъэкъышхо зилэгъэ Адыгэ консервыш комбинатыр. Мыщ къыдигъэкъирэ продукциер тикъэралыгъо ичиплэ зэфэшхъафхэм дэгъоу ащашиштыгъ, ащ изыт осэшхо фашыштыгъ. Непэ мыщ фэдэ хъязмэтшаплэхэм ташекъе.

Джырэ уахътэм тибэдзэрхэм анахьэу къащыгъэльгъуягъэхэр компанияе, предприятие инхэр арых. Ахэм ежь яшо-игъоныгъэ закыу къыдалытээр. Лэжыгъэ къэзгэйкыгъэ, продукцие къыдээзыгъэкыгъэ хызымэтшлэпэ мыинхэм сыдаашгэштыр, сыдэуштэу зекюнчха? Гухэкл нахь мышлэми, ахэр зэмийзгэгъихэрэ уасэмкэ япродукции Iугъэкын фаду мэхьбу. Щэфаклохэр мы компанияе индэдэхэр арых. Къыдагъэкыгъэрэм ыуасэ хэмыхъоным фэши мэхъянэшхо ил ермэлыкхэр зэхэтэнхэм. Аш даклоу къыдэгъэкыгъынхэм хэхъоныгъэхэр ышынхэм тываа тедгээтын фаду. Ар гъэцэклагье зыхкуүкэ, щыкгэлбэхэр дэгээзыгъыгъэхэхууцт, бюджетими ихахъохэм зыкыаатыщт, Ioшлэпэ чыгылдаклэхэр щыгэштых. Мэкүмэшхызымэтным хэцагъэхэм ягумэкыгьо шъхьаалхэм ащищ чыгъэшүхэм, гъэстиньпхъэм ауасэ зэрэинир. Чыгур бжённым, лэжыгъэр хэпплхъаным мыльку маклэп апэлхъэрэр. Къэкыгъэ лэжыгъэр үүлхъынним хэушхъяфыкыгъэ техникэ ищыклагье, ар хызымэтшлэпэхэм зэклеми икыу фэдизэу алэклэлэп. Аш къыхэкыкыгъэ предприятие инхэр Iэпэлгэй къафэхъунхэу зафагъазэ, аши мылькушко пэлохъэ. Ioфуу ашлагч.

Гъэм ельбытыгъэмэ, кіэухым чы-
гуләжкхэм ахъщэу къаlәкі-
нажынэр маклә

— Мэжүүмэцхээр зэхэцгээнхэм илоғыгто федеральнэ гупчэм щигтеүүшүйэх. Адыгей-им ашкэ сыйд фэдэ амала якъялтхэр?

— Мы аужыре ллэшлэгүм тикъэралыгъо тхъамык! Эгъу-бэм яоллагъ, революцием къы-щегъэжьагъэ Хэгъэгу ззошхом нэс. Коммунизмээ ильхъян тышэпсэу тлозэ, псынкэу капитализмээ тыхехьагъ. А пстэуми тишийэнэгъэ, типсэукэ зэблахьугъ. Лъэныкъо зэфэшьхяафхэмкэ гумэкыгъохэр зэрэ-щы! Эхэр тэшлэ, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэм республикэм ихэб-зэгъеуцу ыкли игъэцкэлкло хэбзэ къулыкъухэм тызэгъусэу тайналэ тедгъетышт. Аш хэхье зигугъу къэпшыгъэ коопера-цихэм язахшани.

— Предприятие инхэм
Іэпүілгъу уафэхъун зэрэ-
фаем dakloy унэе
хызымтшалгэхэми къэра-
лыгъом ыналэ атыригъэ-
тын фае. Джаш фэдэу
хэтэрыкіхэм якъэгъэкын
зыкъегъэлтижьыгъэним
мэхъянэшхо ил. Мыщ хэ-
щаагъэхэм шьуишыагъэ
яшъогъяла?

— Сициыкүгъом щегъэжьа-
гъэу помидорхэм якъэгъэкынкэ
ыкы яхузыкъынкэ сяна-сятэхэм
Іэпүізгүу сафэхүүщтэгъ, аш
кыхэхкынкэ мыр зэрэоффшэн
кыныр дэгью сэшлэ. Пчады-
жыым жьеу тыкъагъэуши,
хэтэрыкхэм псы атеткіэштэгъ,
нэужым еджаплэм тыклоштэгъ.
Гукъа нахь мышлэми, непэ-
рэ обществэр аш фэдэжъэп.
Хэти исабый кын ригъэлэгъу
шлонгъоп, Ioвшлэним eklopIaklэй
фырялэр зэблэхъугъе хъугъэ.
Советскэ Союзым ильэхжан
гүшүүэ «импорт» зыфиорэр
тшлэштгэгъэп. Джы Тыркуем,
нэмых къэралыгъо фабэхэм
къаращи, помидорхэр, нэ-
мыкхэр тибэдзэрхэм атетэ-
къуагъэу атэльих. Тэ тилэжъа-
клохэр ахэм янэкъокуунхэмкэ
кын къащэхъу, сида пломэ
ренэу зыщыфэбэ къэралыгъохэм
продукцием икъэгъэкын щы-
пэуагъэхъэрэ ахъщэр бэккэ

нахъ мак!. Аш къыхэкъыкэ уасэри нахъ пыутэу агъэнэ фэн альэкъы. Ау аш къыкырэг зи тымышлэу тыщысыныр, ти хэтэрыкхэр бэдзэрхэм атэлтын хэ фае, нахьыбэ къес нахьышу. Арышь, аш епхыгыж унешьо гъэнэфагъе Парламент

труктурэхэм зэкіеми зэгүрье-
лоныгъэ, зыкыныгъэ азыфагу
ильэу юф зэдашлэ, Адыгейм
шыугъэ къызэрэфахьыштым
пыльых. Ильэс 25-кіэ узэ-
кіэләбжыме, республикэм
нэмыйк гъогу шыыпкэ къы-
хихын зэрилъекіштыгъэр
дэгъоу къыдгурэло. Лъепкъхэм
язэпхыныгъэ, тимамыр щылақтэ
зэшызгъэкъон гухэль зиэгъэ
къуачіехэри щылағъэх, ау ахэм
зи къадэхъульгъэп. Республикаэм
и Парламент зэхэцгъэнэм
кіещакло фэхъульгъэм лыгъэу,
акылылуу къахэфагъэм ишуга-
гъекіе непэрэ щылақтэм ты-
кыыфэкъуагъ. Чылпэ къин зэ-
рытыгъэхэр, законыкіехэр,
Конституциер аштэнхэ фэягъ,
а пшъериль пстэури зэрифэ-
шьушаашэу, щытхуу хэльэу зэ-
шыуахыгъ, ащкіэ джыри зэ
«тхъашууегъэпсэу» ятэло. Ти-
мэфекі къыдыхэлъытэгъэ юф-
тхъабзэхэр Мыекъуапэ имы-
закъоу, республикэм имуни-
ципалитетхэм зэкіеми ащыре-
клоқыых, ахэм шынныгъэлэжхээр,
депутатхэр, ныбжыкіехэр ахэ-
лажъэх. Парламентым илофшлэн
епхыгъэ медиазэнэкъокуу зэ-
хэтщааг. АР-м и Къэралыгъо
Совет — Хасэм ишүхъафтын
зэрыиль спорт зэнэкъокуухэр
зэхэтшэнхэу тэгъэнафэ, нэмийк
гүхэлхэри тиэх.

— Кырымпэ Севастопольре Урысыем кызын-хөхжайыгъэхэр илъеси З зэрэхтугъэм фэгъэхьыгъэз мэфэкI loftхабзэхэу
Кырым щыкIуагъэхэм уахэлжьгаа. Сыд фэдэ гупшыса аш
үсгэшигчилж сэргэ

— АР-м и Парламент идеялтухэм ягууцкыкылэ Кырым-рэ федеральнэ мэхъянэ зилэ къалэу Севастопольрэ яхбэзэгъяуцу къулукъухэр Кыбылэ-Урысые Парламент Ассоциацием хагъэхьагъэх. Лъэпкъ зэгурлыноыгъэр гъэптигэгъэнэм ыкылти шъолтырхэм социальнэ-экономическэ хэхъоныгъэхэр ашынхэм фытегъэпсыхъэгъэ зээзгыныгъэм Адыгейим, Кырым ыкылти Севастополь япарламентхэр блэкыгъэ ильясым, шышхъялум, къэтхагъэх. Кырымрэ Севастопольрэ тикъэралыгъо щыщ зэрэхжүйгъэхэм мэхъянэшхо илэу сэлъытэ, ахэм хэхъоныгъэхэр ашыхээз ыпеклэ зэрэлтыкъотэштхэм сицыхъэтель. Мэфэкл 10фтьхъабзэхэм тызахэлажьэм цыфхэр зэрэгушлохэрэ, ахэм анэгу зэлүхигъяу хъаклэхэм зэралгэбокыхэрэр тльэгъугъэ. Ар пстэуми ялжкаал

— Узипшээ комитетым
сыд фэдээ йовшэнэ охьтэ
благэм ыгъэцэкінэү
ыгъэнэфэрэр, сыд фэдэ
бүхэлт хээ чийнхөр?

— Тызэгъусэу Ioф зэдэтшлэн, тиреспубликэ шуягъэ кыыфэтхыныр ары пшъерильыкIи гухэль шъхьаалэр. Депутат пэпчъ зыщыхадзыгъэ округым игумекъигъохэр, ищыхкаалгъэхэр дэгъбо ешлэх, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэр, цыфхэр кынзэрэтщигугъыхэрээр къэдгъэштыгкъэжыныр пстэуми анахь шъхьаал. Тихэдзаклохэм алай Ioф зыклатшлэрэр, типшъэрлытхэр зэрифэшшуюашэу зэрэдгъэцаклэрэр ахэм зальэгъукIэ, зызехашлекIэ кыыдгоуцоштых, Iэпылгэштуу кыытфэххүштых.

ТХЪАРКъОХъО

ТЕКЮНЫГЪЭМ И МАФЭ ИПЭГЬОКИ

Ошъогум итэу пым езэуагъ

Хэгэгум ыкъо шагьюхэм азыфагу ифэшьошэ чыпэ щиубытыг Адыгейм иапэр летчикхэм ашынгъэу, Жъогъо Плыжым иорден кызын фагъэшьошэгъягъэу, старшэ лейтенантэу, Хэгъэгум пысемыблэжьэу кыулыкъу фэхыгъэнэмкэе зищынгъэ щысэтехыпэу щытыгъэ Нэгъой Мыхъамэт.

Шэуджэн районымкэе куудажэу Къэбэхъаблэ щыщ мэдкүмэшьшэ унагьом 1907-рэ ильэсем мэлтынфэгъум и 4-м Мыхъамэт кыихъухъагь. Ныжбыкъягъэ ибэу кыззэнэм. Ильэс 4 нахь ыныбжыгъэп янэ идунай зехъожьым, 1919-рэ ильэсем яти дунаим ехыжьыгъ. Зыщыгугъын благъэ зэримын кыхъакъэу, ишынгъэ лыгъэктотэнэм фэши пышлэгэу юф ышлэн фаеу хуулагъэ.

Цыхъэшлэгъоу кыфыщыт ыкъи кыфэдэгъу иныбджэгъу хэм яшуагъэ кырагъэкъизэ, 1925-рэ ильэсем Мыхъамэт комсомолым хэхъагь. Комсомол щылакъэм пытэу зэрэзэлтишагъэм, чаныгъэ зэрэхэлтиш, зэхэшэкло амалхэр зэрилхээм, цыфхэр зылтишэнхэ зэрилхэкъирэм яшуагъэкъэ кыкъэлтыкъогъэ ильэсем икъудже щызэхэшгэе комсомол ячийкэм исекретарэу хадзыгъ. 1927-рэ ильэсем Шэуджэн районымкэе комсомолым икомитет ибюро хагъэхъагь, ильэс тешлагъэу — ВЛКСМ-м и Адыгэ хэку комитет хэтийнэу хадзыгъ. Ащ нафэ кыышыщыгъ илофшакъэ осе ин зэрэфашыгъэр.

Чаныгъэ хэльэу Мыхъамэт юф ышлэшгэгъ. Зэкэе лъэкиэу ыкъи амалэу илэр рихыилэхээзэ гээдэлон-пропагандэ юф шлэнэир зэхишшэштэгъ, ныжбыкъягъэр комсомолым хэгъэхъагьтэнхэм ишьыпкъэу пылтыгъ. 1928 — 1929-рэ ильэсем мэдитфим кыкъяц милиционер кыззэрэйкъоу хэгъэгүү кюц юф-

хэмкэе кыулыкъум хэгэгум. 1929-м ильэс 22-рэ ыныбжьэу Шэуджэн райисполкомым ипарторганизации КПСС-м хэтийнэу ыштагъ.

А ильэс зэкэлтыкъохэм Мыхъамэт кыгургууагъ шлэнгээу илэр зэримын кырээр, нахьыбэ шуугъэ кытэу юф ышлэн фэши еджэн фаеу зэрэштэгъ. 1929-рэ ильэсем мэлтынфэгъум Краснодар кулагъэ рабфакым чэхъанэу. Мэ-

зэ еджэштэгъ. Ишынгъэ зэрэштэгъ юф ышуагъэ кызынхууцтэгъ, ащ ошлэдэмышишэу ащ къэгъэзэлэ кээл фэхъугъ. 1932-рэ ильэсем мэкъуогъум и 1-м партием и Москваскэ хэку организации мобилизации зэхишагъэм тэгэштэгъ юф ышуагъум аши, Ошъогу дэхэм яздэ-теоретическэ еджа-пэу кыалэу Ленинград дэтым щеджэнэу агъягъ. А лъэхъаным Мыхъамэт ильэс 25-рэ ыныбжьыгъ.

Мыхъамэт еджэнным егугъщыгъ ыкъи дэгъо кыдэхъууцтэгъ, пстэуми лытэнгээ кыфашыщыгъ. Коммунистхэм ыкъи еджа-пэу икомандование инэу цыхъэ кыззэрэфашырэм ишьхъатыгъ курсантхэмкэе Мыхъамэт закъо нахь

ре зынбжьыгъ юф ышуагъум агъягъ. Хэшүхъафыкъигъэ Дальневосточнэ дээм ия 51-рэ авиационнэ бригадэ хэхъэрэ я 59-рэ скоростной бомбардировочнэ эскадрилие кыалэу Спасскэ дэтым летчикэу кыулыкъур щи-хынэу. Кыулыкъур зыщицхыщч чыпэ Мыхъамэт нэссыгъа юкъуаджэ щыщ бзыльфыгъ юф ышхъэгъусэ кыфахъууцтэгъ. Дзэрэшэрэ бидэшшоо пшэшшэ цыкъоу Нинэрэ игүсэхэу 1935-рэ ильэсем итгээгээзэ. Ильэситу тешлагъэу, 1937-м, кыа-фэхъугъ юф ышэжьыгъ Салбый цээу зыфаусыгъэр. Мы тхыгъэм юф дасшээзэ лъэшэу гуалэ кыссыхъуугъ Мыхъамэт ильфыгъэхэр псаухэу Мыекъуалэ зэ-рэдэсхэр кыззэрэштэгъ.

Апэрэ мафэм кыыцхуубла-гъэу икъулыкъу пшэрэльхэр Мыхъамэт егугъузэ ыгъэцэлэштэгъ. Чэши, мафи имылэу бы-быштэгъ, илэпэлэсэнгээ зэрэхигъэхъоштэм ыгъэгумэкъ-штэгъ.

1938-рэ ильэсем бэдээгъум и 29-м инэфшэягъ юф ышлэдэ-мэшэу японскэ топхэм яомакъэ кызыэлтыгъ, зэрэпшат-гъор кызынфагъэфедээс са-мурайхэр кыильгъэх, Китам-дитилэ кыралыгъо гуна-пкъэр зыщынхырыкъирэ лъэ-гапэхэу Заозерное ыкъи Бе-зымийнэ зыфиохэрэр ашта-гъэх. Нахь чыжэу кыильгъо-тэнхэ ыкъи нахь шьольтырыбэ зэльябуутын гухэль ялэу дээр кыыратэкъулэштэгъ. Тигъу-напкъэ кыззэрэштэгъ юф ышхъэхъэр нэмыкъи дээу а чыпэ ытгээхээрэ ахэм апэуцхыгъ-тэгъ. Шышхъэлум и 5-м ти-

зиплэ тешлагъэу техникумым чэхъаным фэши зыщаухъа-зырыхэр курсэу Москва щыззэхшагъэм чэхъэгъагь ыкъи ащ мэзие щеджагъ. Народнэ гээсэнгъэмкэе Адыгэ хэку отдельным зэрилхэкъуа гээштэгъ. 1933-рэ ильэсем ар кыуухъагъ Мыхъамэт икъоджэгъоу Цуамэкъо Чэлэмэти. 1935-рэ ильэсем бэдээгъум училищэр кыуухи, ильэс 28-

еджа-пэу ипарткомиссие зэрэхэмтэгъ.

1934-рэ ильэсем ишцэлээ ма-зэ летчикхэр зыщаухъа-зырыхэр юф ышуагъэу Оренбург дэтым Мыхъамэт икурсантыгъ. 1933-рэ ильэсем ар кыуухъагъ Мыхъамэт икъоджэгъоу Цуамэкъо Чэлэмэти.

1935-рэ ильэсем бэдээгъум училищэр кыуухи, ильэс 28-

дээ купышхоу Г. М. Штерн зи-пэшагъэр а чыпэ щыззэхууцтэгъ. Ахэм ягъусагъ бомбардировщики 180-рэ зыхэтигъэ авиациер. Ахэм ахэтигъ Нэгъой Мыхъамэт иеки-пажи.

Нэгъой Мыхъамэт зэкэмки сыхатибгу уахьтэу плэгъого-гъо быбыгъэ. Ащ атыридээрэ бомбэхэр пым илэшэ чыпэхэм дэгъо атефэштэгъэх ыкъи зэхикъутэштэгъ.

Щысэтехыпэу ишпээрэльхэр зэрилэцэлгээхэм, лыхъужь-ныгъэ хэльэу пыир зэрэзэхихуутагъэм осэ ин кыифашызэ, ССР-м и Ашынээрэ Совет и Президиум 1938-рэ ильэсем, чыпэгъум и 25-м ышыгъэ унашомкэе Нэгъой Мыхъамэт Жъогъо Плыжым иорден кыыфагъэшьошэгъ. Шэкъогъу мазэм илэнэтэлэ лыгъякъотэгъ, я 25-рэ авиабригадэм ия 36-рэ скоростной бомбардировочнэ эскадрилие кыалэу Спасскэ дэтым летчикэу кыулыкъур щи-хынэу. Кыулыкъур зыщицхыщч чыпэ Мыхъамэт нэссыгъа юкъуаджэ щыщ бзыльфыгъ юф ышхъэгъусэ кыфахъууцтэгъ. Дзэрэшэрэ бидэшшоо пшэшшэ цыкъоу Нинэрэ игүсэхэу 1935-рэ ильэсем итгээгээзэ. Ильэситу тешлагъэу, 1937-м, кыа-фэхъугъ юф ышэжьыгъ Салбый цээу зыфаусыгъэр. Мы тхыгъэм юф дасшээзэ лъэшэу гуалэ кыссыхъуугъ Мыхъамэт ильфыгъэхэр псаухэу Мыекъуалэ зэ-рэдэсхэр кыззэрэштэгъ.

Япон заор заухым ишлэнээзэ ахигъахь шоигъоу Дээ-инженер академиу Н. Е. Жуковскэм ыцэ зыхырэм чэхъанэу Мыхъамэт Москва кло-гъагъ, я зэнэкъокъум щи-хынэу. Кыкъэлтыкъогъэ ильэсем Хэгъэгъу зэошхор къежьагъ. Нэгъой Мыхъамэт зыхэтигъэ я 72-рэ бомбардировочнэ полкыр хахьэштэгъ я 7-рэ дээм епхыгъэгъ я 55-рэ авиадивизион. Апэрэ зэолоо пшэрэльхэр Мыхъамэт кыыратыгъагъ мэкъуогъум и 25-м. Гухээлэ нахь мышлэми, зыхэтигъэ полкым чэнаа-хэхэр ышыгъагъэх, пымиткъуухъэлэти 9 кыриутэхыгъагъ. Ахэм ахэфэштэгъ Мыхъамэт зипээ звенэри.

Апэрэ зэолоо тэдэжыгъор Мыхъамэткэ нэшхъээгъо хууцагъ. Икъуухъэлэтиэ кызыраутэхыгъэ мэфэ дэдэм къэкъогъагъ эскадрилием ипашэ илэ-пылэгъоу зэрагъэнэфагъэр кыи-зыиотыкъирэ унашьор. Пшэ-рэльхыкъэхэм ягъяцэлээн фэжээн ымылэцэлгээу Къэбэхъаблэ щыщ дээлэлэ лыхъужьын ишынгъэ ыухыгъ. А лъэхъаным ар ильэс 35-м итгээгъ.

СҮДЖЫХЬ ХАЗРЭТБЫЙ.
Отставкэм щыэ полковник.
Москва.

Гүщылакъэм илэпэлэсэнгъэхэр арагъэшлагъэх.

Гъогурыкъоныр щынэгъончээ-нэмкэе Къэралыгъо инспекцием и Гъэлорышлээу АР-м щылээ пропагандэмкэе иотдел илэ-фы-шэхэм егъэджэнхэр зэхшагъэх. Бээм икультур, илэпэлэсэнгъэ кызылэгъэхъянхэм ар афэгъэхъыгъагъ.

Лекциихэм къафеджагъ Адыгэ къэралыгъо университэтом урысбээмкэе икафедрэ идоцентэу Лилия Копоть.

Къэралыгъо автоинспекцием икъулыкъушэ нэмийкъхэр нэшлүү-кэ къеплэйнэм фэлорышэштэгъ ар эзкүлжэу фэлорыгъу ыкъи къэралыгъуа бэзэгъ.

рилээ, тэрэзэу гүщылээ ары.

Мынгээдээ юф ышуагъэхэм яшуагъэхэм урыс литературабэзэм ишапхъэхэр зэрашээрэм, джащ фэдэу ясэнхэхтэгъэ зэдэгүүцээгъу кынгылохэм ах-фэхэм, гүщылээнэмкэе илэпэлэсэнгъэ ялээ ахэхъоним инспекторхэр щэгүүгъых.

Шапхъэхэр агу къагъэкъыгъэх.

Къэлэцыкъирэ шынэгъончээ-нэмкэе ахэм шынэгъончээу айлэлхэм ахэхъэхъохъэнхэм афэшлээ автоинспек-торхэм гъэсэнгъэм иучрэжнэхэм ачлэхэм зэдэгүүцээхъирэ шынэгъончээ.

Автомобильхэр зэрэгэхэр гъогу хууцагъэхэр нахь макъэ шынэгъончээ ахэм шынэгъончээу айлэлхэм ахэхъэхъохъэнхэм афэшлээ автоинспек-торхэм гъэсэнгъэм иучрэжнэхэм ачлэхэм зэдэгүүцээхъирэ шынэгъончээ.

Иофхъабзэм икъеух гъогу хууцагъончээ ишапхъэхэр зэдэгүүцээхъирэ шынэгъончээ ахэм шынэгъончээ ахэм шынэгъончээ.

ТРЭХЬО Байзэт.

Сабыйим иамал елъытыгъэу...

**АР-м гъесэнгъэмрэ
шіенгъэмрекі и
Министерствэ мы ма-
фэхэм Іэнэ хъураеу
зэхищэгъагъэр непэ
нахь цыфыбэ зыгъэ-
гумэкы хъугъэ
аутизмэр зиүзхэм
япуныгъэ, ягъесэн-
гъэ изэхэщэн ары.**

Шіенгъэм защихагъэ-
хъорэ республике институтын
лофтхъабзэу щыкуагъэм хэлэ-
жагъэх ежь министерствэ
мофышигъэм анэмикэу «На-
роднэ фронтны» ичыпэ об-
щественне движение гъесэн-

аужырэ ильэсцир ары. Ыпекі
ар зиуз сабийхэр зипсихикэл
ялэгъухэм акіемыхъехэрэм аха-
лытэштгъэх, шхъафэу тоф
адашэнэу хуущтыгъэп, нытых-
эм къачьыхъээзэ пшыхъети,
хэушхъафыкыгъэ еджаплэм

рыльхэр ежь сабийр цыфхэм
ясэнир, социальнэ щылакіем
хэгъозенир ыкы ышхэх ифэто-
фашлехэр ышлэжкышиу по угзэ-
ни, гъесэгъэнир арых.

Тофыгъом шхъэйхыгъэу тег-
гүчилэхэу, изэшлехын зыпх-
хагъэхэм къыклоц къенэфагь
мыш епхыгъэ къынгъохэр зэш-
лехыгъуаеу зэрэштигъэр. Илэ-
гүхэм ахэсэу, классым члэсэу,
ау хэушхъафыкыгъэ програм-
макі сабийр ебгъэдэжэнир
къинэу къычікыгъэ. Кілээгъа-
джэу классыр езыгъаджэрэм
имызакью аш нэмикы психо-
лог-дефектологи дэлажье. Ари
а классым итын фаеу мхуу
е нэмикы класс а сабийхэр
шылдилэу къыхэкы. Сидэу щит-
ми, тофыгъоу мы сабийхэм
ягъэдженкі къапалыкырэм Іэнэ
хуураем ильэкотыгъэу щитегу-
шылгъайх.

Республике психолог-меди-
к-педагогическая комиссиям
итхаматэу, кілээгъэдже-
дефектологи Ожь Аминэт къыз-
риуагъэмкі, ублэпіе классхэр
федеральна къэралыгъо шеп-
хъакіем атетэу рагъаджэхэу
зыщыхъуагъэм къыщегъэжкыгъэу
сабийр зипсауныгъекі ялэгъу-
хэм акіемыхъехэрэм тоф адэп-
шіенгъэмкі амалыкіхэр щылех-
хууагъэ. Аутизмэ зиэхэм ягъэ-
дженкі ізубытлыгъэр къеху-
гъэх. Методикэр ыкы юридич-
еска лъапсэхэр ары анахъэу
а зэхъокынгъэхэр зынэсигъэ-
хэр. Мыш фэдэ сабийхэм ате-

гъесыхъэгъэ программэхэри
щылехэр хууагъэ.

Егъэдженкі шепхъакіем
къызэрдалытэрэмкі, аутизмэ
зиэхэм сабийхэм шіенгъэгъэ
зэхъуагъэ. Гүчилэхэу
ицэхэшаклохэри
хэбзэгъуау щылехэр хууагъэ.
Сэкъатныгъэ зиэхэм
сабийхэм адэгъуау афэ-
дэу гъесэнгъэ зэрэгэгъуау
амал зэрэглэр къэзыншахъялти
хэбзэгъуау щылехэр хууагъэ.
Сэкъатныгъэ зиэхэм
сабийхэм адэгъуау афэ-
дэу гъесэнгъэ зэрэгэгъуау
амал зэрэглэр къэзыншахъялти
хэбзэгъуау щылехэр хууагъэ.
Ари эдэгъэдженкі ёзубытлыгъэр
къеху-
гъэх. Аришь, аш фэдэ егъэ-
дженкі ізубытлыгъэр къыдэ-
зилытэрэм тофыгъошо къы-
пикыгъэ.

ашэх, — къыуагъ Ожь Аминэт.
— Ау кілэццыкүм ыкыучи
къыхыщтыр къыдаалытэрэм,
республике медик-педагогич-
еска комиссиям тофышигъэм
аралохэрэр ізубытлыгъэ ашы-
хэрэм. Министерствэ аутизмэ
зиэхэм сабийхэм узэрадэ-
лэжэштгъэм епхыгъэ тофыгъохэр
мэзэу, мыттоу къыгъеуцугъэх.
Ау тофыр псынкіеу зэшлехы-
гъэным ушхъагъу пчагъэ илэу
къычікыгъэ. Ахэм ашыц аутизмэ
зиэхэм сабийхэм япчагъэ
зэрэхахъорэр, адэлэжээн спе-
циалистхэр, программэхэр зэр-
ещмыгъэхэр ыкы еджаплэм
ямательнэ зытет а егъэ-
дженкі зэрэтемыгъэспыхъа-
хъэр.

Мы аужыре ильэсхэм ны-
тыхэу аутизмэ къыхагъэштгъэ
сабийхэм зиэхэм комиссиям зы-
къыфэзигъазэхэрэм япчагъэ
хэхъуагъ. Гүчилэхэу пае, 2014-
рэ ильэсым нэбыгри 8 къэл-
гъягъэм, ильэс зытешлэм а
пчагъээр 19-м нэсыгъ, 2016-
рэ ильэсым 37-рэ хууагъэ. Ау
зэклэмки республике нэбыгри
60 ізэ-ципэ исэу алтытэ.

Аш ылж къегүчилэхэу Мые-
къопэ гурьт еджаплэм N 6-м
ипашу Алексей Ивахненкэр,
Яблоновскэм дэт гурьт еджаплэм N 3-м ублэпіе классхэмкі
икілээгъаджэу Едидж Рузанэ,
Мыекъопэ кілэццыкүл ын-
гылгылэхэу ынгылгылэхэу Ульяна
Максименкэр ыкы нэмикы-
хэр. Ахэм аутизмэ зиэхэм
ягъэдженкі, япункі къи-
нгылгылэхэу зынкілэхэрэд
мы зэл-
кілгүм къыцыраотыгъэх.

Къегүчилэхэу зэхэгъумэхэри
зыгъэгумэхэри эхылгагъэу
министрэм ишюшт къыуагъ,
тофыгъилем хэхъи

**2014-рэ ильэсым нэбыгри 8 къэл-
гъягъэм, ильэс зытешлэм а пчагъээр 19-м
нэсыгъ, 2016-рэ ильэсым 37-рэ хууагъэ. Ау
зэклэмки республике нэбыгри 60 ізэ-
ципэ исэу алтытэ.**

— Нытыхэм, сабийхэм
алтыгъэхэрэм еджаплэм икы-
хэхынкі яфитынгъэхэр дэгью

фаер къыгъэнэфагъ.
СИХЪУ Гощнагыу.

Президентыр бэгъашлехэм къафэгушошт

Пенсиехэмкі фондым и Къутамэу Адыгэ Республике инфо-фашлехэр зыгъэфедэрэ нэбыгри 41-мэ мы мазэм аныбжь ильэс 90-рэ ыкы аш нахыбэ зэрэхъуагъэм фэш УФ-м и Президентэу Владимир Путинир мэлтынфэгъум официальнэу къафэгушошт. Ахэр зэклэхэм Хэгъэгу зэошхом иветераных.

Пшіенкі гъешлэгъонэу щит къэбархэр:

- Президентыр къызыфэгушоштхэм янахыбэр (нэбыгри 15-р) республике инкэлэ шхъафэу Мыекъуапэ щепсэх;
- мы мазэм зимэфэкі хэзигъеунэфыкыхэрэ нэбыгри 33-р нэнэжых, нэбыгри 8-р — тэтэжых;
- нэбыгри 37-мэ аныбжь ильэс 90-рэ ыкы нэбыгрилтумэ ильэс 95-рэ зэрэхъуагъэхэр хагъеунэфыкышт;
- пстэуми анах гушуагъоу щитыр мэлтынфэгъум аныбжь ильэс 100 ыкы ильэс 105-рэ зэрэхъуагъэр нэбыгрилтумэ зэрэгэхэмэфкышт ари. А бэгъашлехэрэд Төүцожь районынрэ ашэлсэух. Шэнэ зэрэхъуагъэу, бэгъашлехэм афэгушоштых Пенсиехэмкі фондым ичыпэ тээлорышлаплэм япащхэр.

**Пенсиехэмкі фондым и Къутамэу
Адыгэ Республике инфо-фашлехэр.**

Жэбзэ дахэ Iульыгъ

Гъятхэм дунаим псэ къыпигъэхъожьэу, зэрэштигъэу къыгъэкіэжэу ало цыфхэм. А дунаим идэхэгъум къэхъуагъэ цыф гушуубзыгъэу Чэнышхэ Мэулидхъан къызытхэмтыжыр ильэс хууагъэ. Ар иахылхэм, иныбдэгъухэм, зышшэштгъэхэм ашыгъуашэрэл, ишхы макъэ джыри зэхахыщтим фэдэу къашхъэ.

Мэулидхъан нахыбэр Людэкі эджештигъэ. Ар лъэпкын ибайныгъэ къызэриэтиштим дэлажье, тофыгъэ, тофыгъэ чанхэм, цыф хэхъигъэхэм афэгъэхъигъэ телекъэтихъэ.

Быслымэн цээ дахэу Мэулидхъан жэбзэ дахэу Iульыгъэу ыпхъухэм агуулхъагъ, шъабэхэм, лэхъылыпсэхэм щитыгъэх. Людэ иахылхэмкі тыфэрэз, шукіе, дэхагъэкі тигу ильшт.

**ХАГҮҮНДЭКЬО Щамсэт.
Пенсионер.**

Мамхыагъ.

Адыгэ Республикаем ыцӏэкӏэ

С. П. Коблым къыгъэхъыгъэ тхъаусыхэ тхылъым епхыгъэу Адыгэ Республикаем и Законэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехылIагъ» зыфиou N 351-р зытетэу 2005-рэ ильэсым шышъхъэIум и 4-м аштагъэм ия 72-рэ статья ия 12-рэ Iахъ и положение Конституцием зэрэдиштэрэм иуплъэкIун фэгъэхъыгъэ IофымкIэ Адыгэ Республикаем и Конституционнэ Хыыкум иунашъу

къ. Мыекъуапэ

гъэтхапэм и 30, 2017-рэ ильэс

(Кызыкъэльвиюкъорэр я 5-рэ н. ит.). Аш фэдээ зэхэшэн-правовой шыкыкъэм гүхэль шыхьаалэу илэр хэдзинхэм яльэхъян хэдзаклохэм амакъэ зыфаам фатынымкэ амал икъу ягъэгъотыгъэныр, маκъэхэр къальтытэжхэ зыхъукъэзи хамыгъэзыныр ары. Зигугуу къэтшыгъэхэр Урысые Федерацием и Конституциие ия 2-рэ, ия 3-рэ (я 3-рэ laxхыр), ия 18-рэ, ия 19-рэ (а 1-рэ, я 2-рэ laxхъэр), ия 32-рэ (а 1-рэ, я 2-рэ laxхъэр) статьяхэм адештэ.

Хэдзны юфым правовой зэшшохыкэү илэр гэцэктагээ хуунымкээ амал зилэ федераль нэ хэбзэгтэуцугъэм хэдзнын хэм яльсхан мэкъетныр зэрэклошт шыикээр кыыгъэнафаээ кызылыкъыры-кыирэр хэдзаклохэр, пэриохуу зи щымылэу, мэкъетныр хэлэжжэнхэр ары. Хэдзныхэмкээ фитыныгъэу ялэр бзээ зэфэшьхяафхэмкээ гэцэктагээ хууным пае зэфэдэ амалхэр цыифхэм ятыгъэн-хэм кыикырэр пэриохуу щымылэу мэ-къетныр ахэр хэлэжжэнхэр ары.

3. Цыиф лъэпкъыбэ зышыгсэурэ Урысые Федерацием къэралыгьо пшъэрыльхэр щызашлохыгъэнхэм тегъэпсыхъагъеу, къэралыгьо зыкынныгъе бэшлагъеу щызэ зэрххувьэм къылкъырыкъыхээз, Урысые Федерацием и Конституции зэрэшьтъэнэфагъэмкі, Урысые Федерацием икъэралыгъуабзэу ащ къыгъэгүнэрэчыгыгэ пстэуми ащаагъэфедэрэр урсыбзэр ары (я 68-рэ статья, а 1-рэ laxь).

Ау аш даклоу Урысые Федерации-ем хэхьэрэ республикэхэм яконсти- туционнэ-правовой статусэ тарихъ, лъэпкъ нэшэнэ гъэнэфагъэу ахэм ялхэр къызышыдэлъытаагъэм диштэу Урысые Федерации и Конституции ахэм фи-тыныгъэ ареты якъэралыгъуабзэхэр аяаэнэфэнхэу, Урысые Федерации икъэралыгъуабзэ даклоу ахэр респуб-ликэхэм якъэралыгъо хабзэ икъулыкъу-хэм, чыыпэ зыгъэорышижынымкэ якъулыкъухэм, якъэралыгъо учрежде-ниехэм ащаагъэфедэнхэу (я 68-рэ статья, я 2-рэ Iахъ), Урысые Федерации ис- лъэпкъ пстэуми фитыныгъэ яI яны- дэлъфыбзэ къызэтырагъэнэжынэу, аща изэгъашэн, хэхъоныгъэ егъешыгъэным иамалхэр зэрахъанхэу (я 68-рэ ста-тья, я 3-рэ Iахъ). Ар бзитly (бзабэ) шлэнэгъэр Урысые Федерации къы- щызэтегъэнэжыгъэным ыкИ хэхъоныгъэ егъешыгъэным фэлорышишт.

гъэхэмрэ шъхъафитныгъэрэ зэрялэхэм яхылгэгэ положениехэм (я 19-рэ статья, я 2-рэ Iахь), ныдэлъфыбзэр лулынэу, плунгъэмкэ, егъэджэнымкэ творчествэмкэ ыгъэфедэшт бзэр хэти къыхихынэу фитынгъэ зэрилм ехьылгэгэ положениехэм (я 26-рэ статья, я 2-рэ Iахь), зы бзэр адэр бзэхэм анахышлоу альйтэ зэрэмыхъущтым ехылгэгэ положениехэм (я 29-рэ статья, я 2-рэ Iахь) занкэу яхылгэх.

Урысые Федерацием и Конституционнэ Хыыкум 2004-рэ ильтээмшэклогүм и 16-м ышыгъе унашьом N 16-р зытэтым зэрэцгээнэфагъэмкэлэ республикэхэм якъэралыгъуабзэхэр Урысые Федерацием ишьолтырхэм яконституционнэ статус изы Iахъэу щытых, Урысые Федерацием и Конституциеклэ ыкыл республикэм и Конституциеклэ ар агъэнана (Урысые Федерацием и Конституции ия 66-рэ статья иа 1-рэ Iахь). Урысые ифедеративнэ гъэпсыккэу ащ икъэралыгъо зыкыныгъе, къэралыгъо хабзэм исистемэ зыкI, Урысые Федерацием икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэмрэ Урысые Федерацием хэхьэрэ шьолтырхэм якъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэмрэ къафгээзэгъе юфыгъохэр, японномочиехэр зэрэззетеушхяафыкыгъэхэр Урысые Федерацием ис лъэпкъухэм зэфэдэ фитыныгъэхэр зэрйэр, икъэралыгъо гъэпсыккэ ежь лъэпкъым къыхихынэу фитыныгъе зэриэр зылъапсэм ар къыпкырэкы (Урысые Федерации ия 5-рэ статья ия 3-рэ Iахь)

3.1. Адыгэ Республика́м и Консти́ту́ции и́я 5-рэ статья́ къышело Адыгэ́ Республика́мкэ урысыбзэмрэ адыгабзэмрэ къэралыгъуабзэхэу зэрэштыхэр

Адыгэ Республикаем щагъэфедэрэс бзэхэр лъэпкь байныгээ, республикэм щыпсэухэрэм ятарихъ-культурээ, кілэнү щытых, ахэм зэфэдэ фитыныгээхэр ялэх ыкын къэралыгъом къеухуумэх. Урысыбзэм фэдэу адыгабзэмийн къэралыгъо статус илэ къэзышырээр республикэм ихжэхьоныгъэкэ лъэпкь тарихъ нэшэнэ гъэнэфагъэхэр зэрийхэр ащ лъэпкь зэфэшьхяфхэр зэрэшып сэухэрэр ары, Урысые Федерацием и Конституцие ия 68-рэ статья ия 2-рэ лахь иположениехэр ары ашкиси лаубытыгъиэ къызыфашихэрэр.

Къэралыгъуабзэу щыт адыгабзэм конституционнэ-правовой статусэу илэм амал къеты Урысые Федерацием икъэралыгъуабза даkloy республикэм икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэм, чып! зыгъэорыш!эжынымк!э икъулыкъухэм икъэралыгъо учреждениехэм ар ащаgъэ феланар.

Ау къэралыгъуабзэу зэрэштхэм ястатус республикэм щигсэурэ нэмийк льэпкъхэм абзэхэм ягъэфедэнкэ ыкчи хэхьоньгъэ ягъэшыгъэнэмкэ яфиты-ныгъэхэм къакырагъечы хүүтэл. Адыгабзэм икъеухъумэнкэ ыкчи игъэфедэнкэ конституционнэ гарантихэм яхэбзэгъеуцу гүунапкъэхэр ыгъэнафэхээ, къэралыгъуабзэу щыт адыгабзэр зимыныдэлтывьбзэхэм яэтнолингвистическэ федэхэр къеухъумэгъэнри къэралыгъом ывшъэ рельхъажы. Адыгэ Республика м ицыф пстэуми бзэу аулъым емылтытыгъэу яполитическэ, яэкономическэ, ясоциальнэ

якультурэ фитыныгъэхэр къыдэлъя
тэгъэнхэмкэ гарантиехэр ялх.

Арышь, бзэм ылъээнкъок! Э поли-
тику Адыгэ Республикаем щызэрхъэрэ-
зытегъэпсыхъагъэр ащ ис цыф лъэпк
пстэуми яныдэлфыбзэ қваухъумэным
ар зэрээрагъэш! Эшт ыкы хэхъоньгъа
зэрэрагъэш! Йшт амалхэр зэрахъанхэм
игарантie ятыгъэныр ары. Дунэе шап-
хъэхэм ар икъоу зэрадиштэрэр къёс
гъэн фае.

Цыфым ифитыныгъэ, ишъхъафиты ныгъэ шъхъаэмэ азыныкъо нахьбыбэ мэ афэдэу, ныдэлтфыбзэр аултынымки фитыныгъэр гүнэнчээу тиди щагээ федэным иамал пыупкыгъэу зэрэ щымы! Мыш дэжымын къэлгъэн фаа! Ар зыфытегъэпсихъаагъэр социокультурнэ зэфыщытык! Гъэнэфагъэхэм цыфым ифедэхэр къашуухумэгъэн хэр ары, зэк! Общественнэ зэфыщытык! Ныдэлтфыбзэр ашыгъэфэ дэгзэнным иамал пстэури цыфым етыгъэнэр аш къыдилытэрэп. Мы фитыныгъэр зыфеклохъырэр цыиф пэпчти ишлонгъоныгъэхэр къызэрэриотыкыщт ишущьхъэлэжкыгъэ зыкызыэрэригъээтишт шык! Еж-ежырыу къыхихы нэу амал Конституцием зэрэригъээтиэр ары. Мы фитыныгъэм конституционнэ-правовой зэфэхъысыж шъхъаэу уигъэшырэр «къэралыгъуабз» «ныдэлтфыбз» зыфиорэ мэхъянэхэр зэхимыгъэкlyak! Ныдэлтфыбзэ къыгъэлэгъорэ бзэр сидигъуи, сидигъуи фэдэрэ зэфыщытык! Ныдэлтфыбзэр ашыгъэфедэнным пэриоху фэхъуха зэрэмхъуштыр ары.

Хэдзынхэмэр референдумхэмр ялзэхъан цыфхэм амакъэ атынымкэ фитынгүйэу язэхэм яконституционн гарантиехэр къыдэлтэгээнхэм тэгъэпсихъагьэу Федеральнэ законэ «Урысые Federацием иццыфхэр хэдзынхэмэр референдумынр ахэлэжьэнхэмкэ фитынгүйэу язэхэм ягхын гарантие шыхьаалхэм яхыылгагь» зын филорэм къышыдэлтэгэй Урысые Федерациием хэхьэрэ республикэм икъэралыгъуабзэхэмкэ ишыклагьэу зыхьурэм Урысые Федерациием щыпсэурэ льэпкхэм абзэхэмкэ бүллетеңхэр къыдагьэкын зэральэж къыштыр (я 63-рэ статья, я 10-рэ пункт). Мыш дэжымын къэлгэгэн фае Урысые Федерациием икъэралыгъуабзэ нэмийн кырэ бзэкэ бүллетеңхэр къыдэгээж кыгъэнхэм ехылыгэгье унашьом иштэн хэбзэгьэуцум хэдзэжко комиссийн гъэнэфагьэм къыфэгъэзэгээ юфыгъохэм зэрахигъахъэрэр, Урысые Федерациием ишьолььыр ихэдзэжко комиссие фитынгүйэр къызэрэфагъазэрэр, а ишьэрэльяу зэрэшмытыр.

3.2. Адыгэ Республикаэм ихэбзэгъэуц къулыкъу зэрэзэхэшгээ шыыкіэм правовой лъэпсэ тэрэз фильтрсызэ, Адыгэ Республикаэм и Законэу «Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэн идеутатхэм яхэдзын ехъылгагь» зыфырэм иположениехэу зыфызэнэкъо къухэрэм фэгъэхыгъэу хэбзэгъэуцум зэригъэнэфагъэмкі, бүллетеңхэд урысызбэлкі хаутых, тхъаусыхэ тхъильтийн къытлекізгэхъягъэм ишлөшкі, амьтнан иконституционнэ фитныгъэхэм къакъыр регъечы.

Урысые Федерацием и Конституцие зэрэшыгъэнэфагъэмкіэ, Урысые

къэралыгъом федеративнэ гъэпсык!э зэри!эм епхыгъэу Урысые Федерации-ем икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэмрэ Урысые Федерациием ишъольтырхэм якъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэмрэ къафгъэзэгъэ тофыгъохэр ыкли яполномочиехэр зэтыраушхъафык!ых.

Гүштээл пае, цыфтымрэ гражданимырэ яфитыныгъэхэр, яшъхъафитыныгъэ миуукъоғэнхэр ыкы къэухъумэгъэнхэр Урысые Федерацием къыфэгъэзэгъэ Ioфыгъохэм, цыфтымрэ гражданимырэ яфитыныгъэхэм, яшъхъафитыныгъэ якъэухъумэн Урысые Федерациемэр ащ ишъольтырхэмрэ зэдагъэзеклорэ Ioфыгъохэм ахэхъэх (Урысые Федерацием и Конституции ия 71-рэ статья ипунктэу «в-р»; ия 72-рэ статья иа 1-рэ Iахь ипунктэу «б-р»). Урысые Федерацием и Конституции мы и положениехэмрэ ащ ия 5-рэ статья ия 2-рэ, ия 3-рэ Iаххэм, ия 71-рэ статья ипунктхэу «г-мрэ» «о-мрэ», ия 72-рэ статья иа 1-рэ Iахь ипунктэу «н-м», ия 76-рэ, ия 77-рэ статьяхэм я положениехэмрэ зэращыгъэнэфагъэмкэ, Урысые Федерацием ишъольтырхэм хэдзынхэм яхыл!эгъэ хэбзэгъэуцугъэ гъэнэфагъэ я. Ащ тетэу шъольтырым икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэмрэ чылпэ зыгъэлорыш!эжбынимкэ икъулыкъухэмрэ яхэдзынхэр зэхащэх, хэдзынхэмкэ фитыныгъэу цыфхэм ялэхэр къаухъумэх. Урысые Федерацием ишъольтыр икъэралыгъо хабзэ икъулыкъухэмрэ чылпэ зыгъэлорыш!эжбынимкэ икъулыкъухэмрэ яхэдзынхэр зыщиклорэ лъэхъаным Урысые Федерацием ишъольтыр изаконхэр хэдзынхэмкэ цыфхэм яфитыныгъэхэр зэрагъэзеклорэ шэпхъэ гъэнэфагъэу щыхтих.

Урысые Федерацием и Конституционнэ Хыбыум 2008-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 11-м ышыгье унашьоу N 4-р зытэтым зэрэцгүйэнэфагчэмкэ, Урысые Федерацием и Конституции ия 71-рэ статья ипунктэу «в-м» тетэу цыфымрэ гражданинымрэ яфитыныгъэхэр, яшьхъафитыныгъэ зэрагъэзекорэм ар фэдэл. Урысые Федерацием и Конституции ия 4-рэ статья ия 2-рэ Iахь, ия 15-рэ статья иа 1-рэ Iахь, ия 32-рэ статья иа 1-рэ, ия 2-рэ Iаххэм, ия 71-рэ статья ипунктэу «в-м», ия 72-рэ статья иа 1-рэ Iахь ипунктэу «б-м», ия 76-рэ статья къащыдэллытэгъэ фитыныгъэхэр хабзэм ылъэныкъокэ зэрагъэзекорэ системэ зыкI зэрэцгүйэн диштэу Урысые Федерацием и Конституциекэ, ифедеральнэ законхэмкэ, гүшүйэм пае, Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ицыфхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлжкъэнхэмкэ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ гарантие шхъялэхэм яхыллагъ» зыфиорэмкэ ар агъенафэ. Зигугуу къэтшыгъэ федеральнэ законыр занкэу агъефедэрэ, хэдзынхэр зэрэзэхашэрэ Ioфыгъо шхъялэхэм алтылэсырэ шэпхъэ хэбзэ актэу щит. Хэдзынхэм ахэлажкъэхэрэм яфитыныгъэхэр, япшъэрлытхэр, хэдзынхэмкэ цыфхэм яфитыныгъэхэр къеухуумэгъэнхэмкэ къэралыгъо хабзэм ифедеральнэ кыулькъухэмрэ Урысые Федерацием ишьольтырхэм якъэралыгъо хабзэ икъулькъухэмрэ яполномочиехэр аш щигъэнэфагъэх.

(Икэух я 7-рэ н. ит).

Адыгэ Республикэм ыцӏэкӏэ

С. П. Коблим къыгъехьыгъэ тхъаусыхэ тхылъым епхыгъэу Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагъ» зыфиоу N 351-р зытетэу 2005-рэ ильэсүм шышхъэйум и 4-м аштагъэм ия 72-рэ статья ия 12-рэ Iахь иположение Конституцием зэрэдиштэрэм иуплъекуун фэгъехьыгъэ йофымкэ Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хыкум иунашъу

къ. Мыекъуапэ

(Икъух.)

Адыгэ Республикэм и Закон иположениеу зыфызэнхъокуухэрэм урысыбзэм даклоу нэмыйкыбзэкэ бүллетеңхэр къыдэгъэкъынхэр фаеу зеримитым кыкырэп, ищыклагъэу зыхуурэм Федеральнэ законым иположениехэр ӏэубытлыгъэ ышыхээз, Урысые Федерациием икъэралыгъуабзэу щыт урысыбзэм даклоу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъобзэ адьгабзэмкэ, Урысыем ильэпкхэу зэхэубытагъэу Адыгейим щыпсэухэрэм абзэхэмкэ бүллетеңхэр къыдэгъэкъынхэм ехыллагъэ унашьор ыштэнэу хэдээкло комиссием фитыныгъэ имылэу. Сыда пломэ Урысые Федерациием къыгъегъунэрэ чыпилэ пстэуми ащаагэфедэрэ Федеральнэ законым иположениехэм аш фэдэ фитыныгъэ хэдээкло комиссием къаретышь ары.

Хэдзынхэмрэ референдумхэмрэ зэрээхашэрэ шыкӏэр зыгъехъенэфэгъэ законхэм (Федеральнэ конституционнэ законэу «Урысые Федерациием иреферендум ехыллагъ» зыфиорэм ия 70-рэ статья ия 5-рэ Iахь, Федеральнэ законэу «Урысые Федерациием и Президент ихэдэзын ехыллагъ» зыфиорэм ия 67-рэ статья ия 8-рэ пункт, Федеральнэ законэу «Урысые Федерации-

ем и Федеральнэ Зэлукэ и Къэралыгъо Думэ идепутатхэм яхэдзын ехыллагъ» зыфиорэм ия 79-рэ статья ия 10-рэ Iахь) джащ фэдэ яположенихэм зэрэгчынэфагъэмкэ, урысыбзэкэ љыкы Республике гъэнэфагъэм икъэралыгъуабзэкэ, джащ фэдэу ищыклагъэу зыхуурэм — Урысыем ильэпкхэу зэхэубытагъэу зы чыпилэ щыпсэухэрэм абзэхэмкэ бүллетеңхэр къыдэгъэкъыгъэхэм ехыллагъэ унашьор иштэн зифитыныгъэ хахьэрэ Урысые Федерациием ишьольыр ихэдээкло комиссие, мы лъэныкъомкэ — Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие ары.

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хыкум ехыллагъ» зыфиорэм ия 6-рэ статья диштэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагъ» зыфиорэм ия 72-рэ статья ия 12-рэ Iахь иположение иконституционнэ-правовой мэхъанэу мы унашьор щыгъенэфагъэр хэти къидлытэн фае, хабзэм ыльэныкъомкэ нэмыхк купкэ илэу ар агъэфедэнэу щытэп.

Адыгэ Республикэм и Конституциире Адыгэ Республикэм и Конституции-

оннэ Хыкум иправовой позициехэу мы унашьор къыщтыгъэхэмрэ, Республики хэбзэгъэуум ӏэубытлыгъэ къызышихээз, Адыгэ Республикэм икъэралыгъуабзэхэмкэ љыкы Урысые Федерациием щыпсэурэ лъэпкхэм абзэхэмкэ бүллетеңхэм якъыдэгъэкъын нэмыхк шыкӏекэ љыгъэтэрэзынм ифитыныгъэу илаагъэр къыфэнэжбы.

Ывшъекэлэ зигуугу къышыгъэхэр, Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хыкум ехыллагъ» зыфиорэм ия 71-рэ статья ия 1-рэ, ия 2-рэ Iахьхэр, ия 72-рэ, ия 77-рэ, ия 94-рэ статьяхэр ӏэубытлыгъэ къызышихээз, Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хыкум унашьор ѿшыгъ: 1. Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ ильэсүм шышхъэйум и 4-м аштагъэу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагъ» зыфиорэм ия 72-рэ статья ия 12-рэ Iахь иположение Адыгэ Республикэм и Конституции пэшшумыклоу лъытэгъэнэу. Сыда пломэ мы положением иконституционнэ-правовой мэхъанэкэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъуабзэу щыт адьгабзэмкэ, ищыклагъэу зыхуурэм — Урысые Федерациием щыпсэурэ лъэпкхэ.

Хэм абзэкэ бүллетеңхэр къыдэгъэхъянхэмрэ ехыллагъэ унашьор Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие ыштэн зэрилэкыщыр щигъэзырэпшь ары.

2. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагъ» зыфиорэм ия 72-рэ статья ия 12-рэ Iахь иположениехэм яконституционнэ-правовой мэхъанэу мы унашьор щагъенэфагъэр зэк’еми къыдалытэн фае, хабзэм ыльэныкъомкэ нэмыхк купкэ илэу ар агъэфедэнэу щытэп.

3. Мы унашьор къеух унашьор щыт, ашкэлэ утхуаусыхажынэу ищыклагъэп, заштэрэм шегъэжьагъэу къуачэлэ илэ мэхъу, нэмыхк къулыкъухэм, ӏенатлэхэр ѿшыгъхэм ар къагъашьыпкъэжыныр ищыклагъэп.

4. Мы унашьор псынкэлэ шыпкъэу гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейимэр» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхэутигъэн фае. Джащ фэдэу Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хыкум имэкъэгъэули игъэхъэгъэн фае.

Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хыкум
N 1

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Цыф псеуплехэм ябюджетхэр зэпэблагъэ шыгъэнхэм пае Адыгэ Республикэм икъэралыгъо полномочиехэр муниципальнэ районхэм чыпилэ зыгъэорышэжынымкэ якъулыкъухэм афэгъэзэгъэнхэм ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокынгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2017-рэ ильэсүм гъэтхапэм и 15-м ёштагъ

шыкӏекэлэ якъулыкъухэм афэгъэзэгъэнхэм ехыллагъ»;

2) гущылэ пэублэмрэ а 1-рэ статья ямрэ мыш тетэу тхыгъэнхэу: «Урысые Федерациием и Бюджет кодекс, Федеральнэ законэу N 131-р зытетэу «Урысые Федерациием чыпилэ зыгъэорышэжыныр щызэхэшэгъэнхэмкэ лъэпсэ гъэнэфагъэр щылэм ехыллагъ» зыфиорэм ия 2003-рэ ильэсүм чьэплюгъум и 6-м къыдэкъыгъэм, джащ фэдэу Урысые Федерацииемрэ Адыгэ Республикэм янэмыхк хэбзэгъэуцугъэхэм, шэгхээ правовой актхэм атэгъэпсэхъягъэу».

А 1-рэ статья. Дотацихэр аратынхэмкэ фитыныгъэу ялхэр

Адыгэ Республикэм иреступлика бюджет икъэкъуаплехэм къахагъэкынышь дотацихэр аратынхэм ифитыныгъэ зилэхэр къэлэ љыкы къоджэ псеуплехэм муниципальнэ районхэм къызэльябутиэрэ чыпилэхэм ашыщхэр ары;

3) я 2-рэ статьям хэт гущылэхэр «псеуплехэм ябюджетхэр зэфэдэ шыгъэнхэр» зыфиорэм ачыпилэхэр гущылэхэр «псеуплехэм ябюджетхэр зэфэ

дэ шыгъэнхэмкэ дотацихэр алэк’эгъэхъэгъэнхэр» зыфиорэр тхыгъэнхэу;

4) я 3-рэ статьям ия 4-рэ Iахь хэт гущылэхэр «псеуплехэм дотацихэр алэк’эгъэхъэгъэнхэмкэ полномочиев ялхэр» зыфиорэр ачыпилэхэр гущылэхэр «къэралыгъо полномочиев» зыфиорэр тхыгъэнхэу;

5) я 4-рэ статьям ия 2-рэ Iахь «план чэзыум» зыфиорэр гущылэхэр хэгъэхъожьыгъэнхэу;

6) я 5-рэ статьям ия 4-рэ Iахь ия 2-рэ пункт мыш тетэу тхыгъэнэу:

«(2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэклэко къулыкъо мылькую фыгъохэм афэгъэзагъэр щытим мазэ къэс и 15-м шломыкӏеу мылькур зэрагъэфадагъэм фэгъэхыгъэ отчэтиэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэклэко къулыкъу ыухэсигъэ шыкӏекэлэ тетэу алэк’эгъахъэ»;

7) я 6-рэ статьям ия 2-рэ Iахь ия 6-рэ пункт мыш тетэу тхыгъэнэу:

«(6) федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм мы юфым епхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр илээрэ апэшшумыклоу

шыкӏекэлэамалхэмкэ нэмыхк улъякунхэр гъэфедэгъэнхэу.»;

8) я 7-рэ статьям:

а) статьям ыцэлэ мыш тетэу тхыгъэнэу: «Я 7-рэ статьяр. Чыпилэ зыгъэорышэжыным икъулыкъухэм къафэгъэзагъэ хуугъэ къэралыгъо полномочиехэр зэрагъэцаклэхэр къызышыралотыкышт отчэтихэр зэрээхагъэуцохэрэ шыкӏекэр»;

б) а 1-рэ Iахьым хэт гущылэхэр «мэфи 10-м шломыкӏеу» зыфиорэр ачыпилэхэр «мэфи 15-м шломыкӏеу» зыфиорэр тхыгъэнхэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэлэ илэ ѿшыгъэр

Официалын укызыхаутырэм ыуж мэфи 10 ѿшешлэхэр мы Законым къуачэлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэзэгъэлхэрэгъэхъэлхэрэгъэ зыгъэцаклэу Къумпил Мурат

къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 21-рэ, 2017-рэ ильэс N 52

Адыгэ Республикэм иミニстрэхэм я Кабинет иунашъу

Къудажхэм ашыпсэурэ специалистхэу унапкээрэ коммунальнэ фэло-фашихэм атефэрэмрэ ятынкэ фэгъэкотэнхыгъэ зыфашыхэрэм яхыллагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Къудажхэм ашыпсэурэ специалистхэу унапкээрэ коммунальнэ фэло-фашихэм атефэрэмрэ ятынкэ фэгъэкотэнхыгъэ зыфашыхэрэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 1-рэ статья ия 3-рэ Iахь тегъэпсхъягъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъо ешы:

1. Къудажхэм ашыпсэурэ специалистхэу унапкээрэ коммунальнэ фэло-фашихэм атефэрэмрэ ятынкэ фэгъэкотэнхыгъэ зыфашыхэрэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 2005-рэ ильэсүм юны-

гъом и 26-м къыдэкъыгъэм ия 1-рэ пункт (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуцояхъэр: 2012, N 1).

3. Официалын укызыхаутырэм ыуж мэфи 10 ѿшешлэхэр мы иунашъор къуачэлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Примьер-министрэ ишпъэрьильхэр зыгъэцаклэу Наталья ШИРОКОВА
къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 27-рэ, 2017-рэ ильэс N 39

ТЕАТРЭМ ИКЪЭГЪЭЛЪЭГЬОНХЭР

Ахадэрэр дэхъурэп

Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахимэ ўцэ зыхырэм «Ахадэрэр дэхъурэп» зыфиорэ спектаклэр щагъэуцугь. Пэшорыгъашь къэгъэльэгъоным теат-рэм щеплыгъэх.

Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгейим народнэ артистэу, драматургэу Пэрэныкъо Чатибэ ытыхыгъэм техыгъэу режиссерэу, Адыгейим искуствэхэмкэ изаслуженнэ Йофышэшхоу, къалмыкъым изаслуженнэ артистэу Хъакъуй Аслын спектаклэр ыгъеуцугь.

Ныбжыкъэхэр шъхъэгъусэ зэрээфехъугъэхэм, адыгэ унагъом ишыгъэлэгъонир Мыеекъуапэ шэн-хабзэхэм, пшъешьэ пагэм,

ныбжыкъэхэм ягухэлъ-гупшысэхэм къэгъэльэгъонир афэгъэхыгь. Артистхэу Хъакъуй Андзаур, Нэхэе Мэрджанэт, Хъэлэштэ Саныет, Ахымэт Артур, Джымэ Заремэ, Даур Жаннэ, Бэгъушье Анзор рольхэр къашыгъэх. Лъэпкъ шъуашхэм, модэм хъылгэгэе едзыгъохэм спектаклэр къагъэбаи.

Мэкъэгъэуухэм шъуальыппль, къэгъэльэгъонир Мыеекъуапэ шэхэу щыклощт.

Сурэтым итхэр: Хъакъуй Андзаур, Даур Жанн, Ахъмэт Артур.

ШЪХЬАФИТ БЭНАКІЭР

«Ошъутенэр» — зэлукъэпшту

Урысыем шъхъафит бэнакъэмкэ изэнэкъокуу республикэ спорт Унэшхуу «Ошъутенэр» аэрэу щыкъуагь. Мэлъыльфэгъум и 3 — 6-м алыргъуухэм ильэс 16-м нэс зыныбжъхэр ашызшукъагьэх.

Хэгъэгум ишъолыыр 42-мэябэнакъохэм іепэлэсэнгъэ къагъэльэгъуагь. Нэхгыре 300-м нахьыбэ медальхэм афэбэнагь. Яонтэгъуагъэхэм ялтыгъэу купи 10 спортсменхэр хъущых.

Дагыистан щыщ бэнакъуи 7-м дышьэ медальхэр къыдахыгъэх. Чэчэним, Оренбург хэкум,

Адыгэ Республикэм яспортсменхэм дышьэ медаль зырыз афагъэшьшагь. Килограмм 85-м нэс къэзьщечыхэрэм якуп тиреспубликэ ыцлэгэ Ѣыбэнэгъэ Тембот Ахымэдхан алэрэ чыпшэр къышигъэх. Адыгейим спортсменэу Жилитэж Ахымэд джэрэ медальр килограмм 53-м нэс

къэзьщечыхэрэм якуп къыщыфагъэшьшагь.

Адыгэ Республикэм физкультуремкэ ыкъи спортымкэ и Комитет итхаматэу Дэгүжыве Мурат, Урысыем иныбжыкъэхэм яхшыпкыгъэ командэ итренер шъхъаэу Тембот Анзор, зэхэшшкло купым хэгъэхэм ашыщхэм къызэрэтауагъэу, шъхъафит бэнакъэм пышагъэхэм япчагъэ хэвшыкъи Адыгейим щыхэхьошт. Урысыем, Европэм, дунайим ядышьэ медальхэр тиспортомхэм къызэрэдахыщтым тицыхэ тель.

Зэнэкъохум исудьяхэм ашыщэу Цэгэшшу Сэфэрбий, Адыгэ Республикэм спорт бэнакъэхэмкэ ифедерации ипащэу Къадэ Руслан, Москва къыкыгъэ Алексей Мишуковым, фэшьхъафхэм зэрэхагъэунэфыкъигъэу, «Ошъутенэр» зэнэкъохум дэгъо щыкъуагъэх.

УШУ-САНЬДА

Я медальхэр дышьэх...

Къоцилээм къыщежьэгъэ спорт лъэпкъэу ушу-саньдамкэ зэнэкъохум Москва щыкъуагъэх. Урысыем ишъолыыр 40 фэдизмэ къарыкъыгъэ бэнакъо 320-рэ алыргъум щызшукъагь.

Адыгэ Республикэм илъыкъохэм медали 3 зэнэкъохум къыщахыгь. Адыгэ къэралыгъю университетын физкультурэмкэ ыкъи дзюдомкэ и Институт щеджэрэ Кристина Морозовам килограмм 65-м нэс къэзьщечыхэрэм якуп дышьэ медальр къыщихыгь.

Ильэс 17 — 18 зыныбжъхэм язэлүүгъуухэм Лина Вихлянцевар захэлажьэм, тыжын медальр къыфагъэшьшошагь.

Зыныбжь имыкъуагъэхэу ильэс 13 — 14-м итхэм язэнэкъохуи узыгъэшигъэу къуагъэх. Мыеекъуапэ щыщ пшъешъэжьиу Виктория Чугреевам дышьэ медальр къыдихыгь. Килограмм 56-м нэс къэзьщечыхэрэм ар алыкагь, илэпэлэсэнгъэкъе къахэшьгь. Ильэс 13 — 14 зыныбжь къалэхэм якуп Чэтыхъу Султан, кг 48-рэ, я 4-рэ чыпшэр къышигъыгь.

Адыгэ Республикэм испорт еджаплэ N 2-м, пащэр Урысыемэ Адыгейимрэ язаслуженнэ тренерэрэу Хъот Юныс, ныбжыкъэхэм зыщаагъасэ. Тренеркэлэгъаджэу Нэмьтэкъо Аскэр егъасэх.

Кристина Морозовар Урысыем ихэшигъэ къохум командэ хэт, Европэм изэнэкъохуу зыфегъэхъазыры, — къытигъуагь тренерэрэу Нэмьтэкъо Аскэр. — Тиспорт еджаплэ ыцлэгэ гъэзетымки «тхъаугъэпсэу» еслюжы сшоигын физкультурэм дзюдомрэкэ Институтын ипащэу Бэгъушье Айдэмээр. Зэхэшэн йо-фыгъохэмкэ іепыгэтуу къытфэхъу, ныбжыкъэхэм спортым зэрэфагъасэхэрэм dakloy, пүнүгъэ дэгъу аратынам пыль. Институтын щеджэрэрэ зэнэкъохум ахэлэжьэнхэу гъогу зытхэхэхэмкэ, Адыгэ Республикэм

ибыракъ зыдаштэ. Медальхэр къызыдахыкъэ, жыгъо 12-р къызылаидыкъыре уцышьо быракъыр зэлукъаплэхэм ашагъэбайтэ.

Нээлүүгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Эхэзыщагъэр ыкъи къыдэзыгъэкъырэр: Адыгэ Республика мэлъэпкъ Йохэмкэ, Іэкъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъуухэм адырьи эзэлхыныгъэхэмкэ ыкъи къэбар жъугъэм иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшыиэр: 385000, къ. Мыеекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхъаїэм игудадз: 52-49-44, пшъэдэкъыж зыхырэ секретары: 52-16-77. E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр: Урысые Федерацием хэутын Йохэмкэ, телерадиокъетынхэмкэ ыкъи зэлъы-Іэсикъи амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпшэрэгэшлэг, зэраушыхытагъэрэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытагъэр: ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыеекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкъэмкэ 4023
Индексхэр 52161
52162
Зак. 592

Хэутынам узыгъиэтхэнэу щыт уахтэр Сыхытэр 18.00
Зыщикиэтхэнэх уахтэр Сыхытэр 18.00

Редактор шъхъаїэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъаїэм игудадзэр, пшъэдэкъыж зыхырэ секретары Мэшлэкъо С. А.

